

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1279/2019
23.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији су пуномоћници Драгољуб Сретковић и Татјана Сретковић, адвокати из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Александра Концуловић, адвокат из ..., одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4507/17 од 10.09.2018. године, у седници одржаној 23.12.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија туженог, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4507/17 од 10.09.2018. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду ревизијских трошкова.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 727/16 од 10.04.2017. године, ставом првим изреке обавезан је тужени да тужили на име дуга исплати износ од 4.350 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате, са каматом коју утврђује Централна европска банка почев од 14.03.2009. године, па до исплате, у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев у делу којим је тужилца тражила да се тужени обавезе да јој исплати на име дуга преко досуђеног износа од 4.350 евра, а за износ од 5.650 евра, до тражених 10.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, са каматом коју утврђује Централна европска банка почев од 14.03.2009. године, па до исплате, у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужили на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 108.007,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 4507/17 од 10.09.2018. године, ставом првим изреке, укинута је првостепена пресуда у ставу првом и трећем изреке. Ставом другим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужилце и обавезан тужени да тужили на име дуга исплати износ од 4.350 евра, у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, са каматом коју утврђује Централна европска банка почев од 14.03.2009. године, па до исплате, у динарској противвредности по средњем курсу НБС на

дан исплате. Ставом трећим изреке, одбачена је жалба туженог изјављена против става другог изреке исте пресуде, као недозвољена. Ставом четвртим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове првостепеног и другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено изјавио тужени због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11...55/14), Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, нити има других битних повреда одредаба парничног поступка на које указује ревизија.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени је дана 14.10.2008. године од пок. ВВ, супругом тужиље, примио износ од 30.000 евра уз договорену исплату камате у висини од 2%, односно у износу од 600 евра сваког 14. у месецу, све до 14.03.2009. године, када ће извршити повраћај главнице. О наведеном дугу тужени и правни претходник тужиље су сачинили признаницу. Дана 15.06.2009. године тужени је вратио износ од 23.000 евра. Како тужени није имао новца да исплати камату за три месеца са тужиљом се договорио да на име неисплаћене камате направи споменик мајци пок. ВВ, што је он и учинио, те исплатио износ од 2.400 евра ГГ, који је извео радове и о чему је сачињена признаница 01.09.2009. године. Такође, тужени је испоручио на име главног дуга бетонске блокове у вредности од 250 евра.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је донео одлуку којом је обавезао туженог да тужиљи врати износ од 4.350 евра у динарској противвредности, с обзиром да је извршеним исплатама тужени вратио дуг у износу од 26.650 евра од укупног дуга који износи 30.000 евра и то 23.000 евра по признаници, 2.400 евра за споменик и 250 евра за блокове, иако је споменик по исказу тужиље требало да буде израђен у вредности камате коју тужени није исплатио за три месеца на износ главнице. Међутим, првостепени суд је оценио да је у питању зеленашка камата, па је износ од 2.400 евра дат за израду споменика од стране туженог урачунао као део главног дуга који је тужиља примила и обавезао туженог на исплату од још 4.350 евра на име заосталог дуга, са каматом од 14.03.2009. године, као дана доспелости.

Другостепени суд је након отварања расправе утврдио да из признаница, саслушања парничних странака и писмених доказа, произлази да је тужени од износа на име позајмице (30.000 евра), уз договорену месечну исплату камате (од 2% сваког 14. у месецу, до 14.03.2019. године), вратио износ од 23.000 евра и испоручио бетонске блокове у вредности од 250 евра. Према томе, другостепени суд је закључио да је тужени остао дужан тужиљи, износ од 6.750 евра на име дуга. Оценио је и да исплате извршене на име месечне камате од 600 евра у периоду од 14.10.2008. године до 14.03.2009. године, као и

исплате дописане руком, а у вези месечне исплате камате од 600 евра од 14.04.2009. године и 14.05.2009. године, као и износ од 2.400 евра дат за израду споменика, не утичу на утврђену висину дуга који се односи на главницу, јер се исте не могу урачунати у главни дуг, с обзиром да тужени током првостепеног поступка није предложио извођење доказа из којих би се утврдило да се у конкретном случају ради о недозвољеној камати, односно зеленашкој камати, а имајући у виду правило о терету доказивања (члана 231. став 3. ЗПП). Неисплаћени део дуга туженог према тужиљи по оцени другостепеног суда износи 6.750 евра, али како је тужиља свој захтев смањила на износ од 4.350 евра (у току другостепеног поступка, који је досуђен и првостепеном пресудом), то је обавезао туженог на исплату наведеног износа.

По оцени Врховног касационог суда, а супротно наводима ревизије правилно је у побијаној одлуци примењено материјално право.

Одредбом члана 557. Закона о облигационим пословима, прописано је да се уговором о зајму обавезује зајмодавац да преда у својину зајмопримцу одређену количину новца или којих других заменљивих ствари, а зајмопримац се обавезује да му врати после извесног времена исту количину новца, односно исту количину ствари исте врсте и истог квалитета.

Одредбом члана 231. Закона о парничном поступку, прописано је да ако суд на основу изведених доказа не може са сигурношћу да утврди неку чињеницу, о постојању чињенице примениће правило о терету доказивања (став 1.). Странка која тврди да има неко право, сноси терет доказивања чињенице која је битна за настанак или остварење права, ако законом није другачије прописано (став 2.). Странка која оспорава постојање неког права, сноси терет доказивања чињенице која је спречила настанак или остваривање права или услед које је право престало да постоји, ако законом није другачије прописано (став 3.).

У конкретном случају, имајући у виду да су покојни супруг тужиље и тужени закључили уговор о зајму у износу од 30.000 евра, у смислу одредбе члана 557. Закона о облигационим односима, те да је тужени на име главног дуга тужиљи вратио износ од 23.250 евра како је утврђено из признанице (23.000 евра), као и 250 евра у вредности блокова, правилно је побијаном одлуком утврђено да дуг туженог према тужиљи износи 6.750 евра, с тим што је тужиља смањила своје потраживање на 4.350 евра. Наиме, тужени је од правног претходника тужиље позајмио наведени износ и обавезао се да ће дуг вратити уз исплату месечне камате од 2% до 14.03.2019. године. Како тужени током поступка применом правила о терету доказивања није пружио доказе да је позајмљени износ у целости вратио, то је применом материјалног права из члана 557. Закона о облигационим односима, основан тужбени захтев тужиље, са каматом од доспелости обавезе до исплате.

Супротно наводима ревизије, правилно је примењена одредба о терету доказивања (члан 231. Закона о облигационим односима), јер тужени током поступка није доказао да се у конкретном случају ради о зеленашкој камати, имајући у виду да се са истом сагласио,

па исплаћени износи на име камате нису могли бити урачунати у главни дуг како је правилно закључено у побијаној одлуци.

Осталим наводима ревизије тужени побија погрешно утврђено чињенично стање, што не може бити ревизијски навод имајући у виду одредбу члана 407. Закона о парничном поступку, па их овај суд није ни ценио.

Са изложеног, применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Одбијен је захтев туженог за наканду трошкова поступка по ревизији, имајући у виду да по овом правном леку тужени није успео, па је донета одлука као у ставу другом изреке, применом одредбе члана 165. ЗПП.

**Председник већа-судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић